

'hak-al'

5
DECEMBER
1994
20e JAARGANG

101.19

J.C. Bezuyen
Smetanastraat 23
4102 BA CULEMBORG

natuur-en vogelwacht
CULEMBORG

Kontaktadres:

Natuur- en Vogelwacht Culemborg,
Postbus 381, 4100 AJ Culemborg.

Bestuurssamenstelling:

Wim Kievit, Verdijkstraat 13,
4102 CL Culemborg; tel.: 14561.
Gerard van Ruiten, Verdijkstraat 9,
4102 CL Culemborg; tel.: 19581.
Frans Waroux, Moerbeiboom 45,
4101 WC Culemborg; tel.: 15393.
Breun Jansen, Eikeboom 31,
4101 VA Culemborg; tel.: 14885.
Leo v.d. Kooij, Vliegerweg 3,
4101 JK Culemborg; tel.: 15450.
Kars Veling, Akkerwinde 9,
4102 JJ Culemborg; tel.: 31689.
Henkjan Kievit, Lange Havendijk 34,
4101 AT Culemborg; tel.: 21425.

Klubhuis:

"De Ketelvink", voormalig "Ketelhuis" op
Terweijde, Middelcoopstraat 1A Culemborg.

Bibliotheek:

Gerrie Monfils (tel.: 03473 - 77638)
Cor Maurice (tel.: 03450 - 20857)
Boeken / verslagen in "De Ketelvink".
Geopend: vrijdag van 19.00 uur tot 19.30 uur,
uitgezonderd de maanden juli en augustus.

Lidmaatschap:

Nieuwe leden opgeven bij de penningmeester,
evenals adreswijzigingen.

Penningmeester:

Frans Waroux, Moerbeiboom 45, Culemborg,
tel.: 03450 - 15393.
Gironr.: 34.33.351 t.n.v. F.H. Waroux,
rek. Natuur- en Vogelwacht Culemborg.

Kontributie:

Betaling per toegezonden acceptgirokaart.
Jeugdlidmaatschap f 12,50 per jaar; volwassene,
gezins-, postlidmaatschap f 25,-- per jaar.

Redaktieteam en -adressen:

Breun Jansen, Eikeboom 31,
4101 VA Culemborg; tel.: 14885.
Gerard van Ruiten, Verdijkstraat 9,
4102 CL Culemborg; tel.: 19581.
Harry v.d. Warenburg, Grondzeilerweg 9,
4105 HJ Culemborg; tel.: 14358.

Plantenwerkgroep:

Wim Rubers, Joh. Frisoplaats 6A,
4196 AC Tricht; tel.: 03455 - 73354.

Knotwilgenwerkgroep:

Wim Smits, Schoolhof-Oost 24,
4105 AS Culemborg; tel.: 16575.
Harry v/d Warenburg, Grondzeilerweg 9,
4105 HJ Culemborg; tel.: 14358.

Paddenwerkgroep:

Harry v/d Warenburg, Grondzeilerweg 9,
4105 HJ Culemborg; tel.: 14358.

Zoogdierenwerkgroep:

Gerard van Ruiten, Verdijkstraat 9,
4102 CL Culemborg; tel.: 19581.

Vogelwerkgroep:

vacant

Insektenwerkgroep:

Annette van Berkel, Akkerwinde 9
4102 JJ Culemborg; tel.: 31689.

Werkgroep Natuurfotografie:

Henk Vennix, Bereklaauw 3, 4102 KZ Culemborg;
tel.: 14382.

Inleveren waarnemingen:

Stijn Brand, Bachlaan 13, 4102 BP Culemborg;
Arjan Brenkman, Weidsteeg 177, 4102 AC Culemborg of de speciale bak in "De Ketelvink"

Begeleiding jongere jeugdgroep:

Gerrie Monfils-Evers, 31-de Limiet 5,
4131 NR Vianen; tel.: 03473-77638.

Nestkasten-koördinatie:

Henk Vennix, Bereklaauw 3,
4102 KZ Culemborg; tel.: 14382.

Kampen, lezingen, dia-avonden en kursussen:

Leo v.d. Kooij, Vliegerweg 3,
4101 JK Culemborg; tel.: 15450.

"Het Vogeljaar":

Jaarabonnement door overschrijving van f 21,50
op de girorekening van de N.V.W.C., met vermelding van: "Het Vogeljaar".

Sekr. Milieuwerkgroep Noordwest-Betuwe:

Postbus 288, 4100 AG Culemborg.
Tel.: 03450 - 13386 of 03436 - 1687.

Verbandtas en -trommel:

Voor alle activiteiten is een verbandtas en -trommel aanwezig in "De Ketelvink". Aanvullingen z.s.m. na gebruik doorgeven aan de beheerder: Joop Bezuyen, Smetanastraat 23, 4102 BA Culemborg.

KONTAKT-ADRESSEN:**Vogelbeschermingskonsulent:**

Paul van Veen, Gandhi 197,
4102 HK Culemborg; tel.: 21953.

Asielhouders:

Alle beschermde vogels:
Lexmond - tel.: 03474 - 1677
Aan neem- en doorgeefadres:
Utrecht - tel.: 030 - 919449

Egelopvangcentrum Maarssenbroek:

Spechtenkamp 159, 3607 KJ Maarssenbroek;
tel.: 03465 - 68440.

DIVERSE NATUURORGANISATIES:

Milieu: alarmnummer luchtverontreiniging:
085 - 452220.

Veldpolitie:

Den Hartog: 03437 - 558 (Werkhoven)
Vrielink : 03436 - 1675 (Cothen)
Meldkamer : 03404 - 24824 (Zeist)

Gemeentepolitie Culemborg:

Dhr. Helmond, Boerenstraat 35,
Culemborg; tel.: 15744.

Vereniging Milieudefensie:

Tweede Weteringplantsoen 9, 1017 ZD A'dam.

Gelderse Milieudefensie:

Jansbuitensingel 14, 6811 AB Arnhem;
tel.: 085 - 515069.

Milieuwerkgroep "Noordwest-Betuwe":

Wim Hijnen, Ravelijnstraat 86, Culemborg;
tel.: 03450 - 17932.

Werkgroep Milieu Geldermalsen

Henk ten Berge, Twee Morgen 16, 4196 JT Tricht
tel.: 03455 - 73974.

Milieuwerkgroep Houten:

Kon. Julianastraat 13, 3991 DJ Houten.

Staatsbosbeheer regio Betuwe:

Beheerseenheid De Linge, Veerstraat 16,
4181 AG Waardenburg; tel.: 04189 - 2411.
Janny Resoort, boswachter; privé 073 - 419478

Vereniging tot Bescherming van Vogels:

Dribergseweg 16 B, Zeist, tel.: 03404 - 37700;
winkel: 03404 - 37777; ledenservice: 03404 -
37744; vogel-infolijn: 03404 - 37773.

Stichting Het Geldersch Landschap:

Zypendaalseweg 44, 6814 CL Arnhem,
tel.: 085 - 420944.

**I.V.N. Vereniging voor Natuur- en Milieu-
educatie:**

Plantage Middenlaan 2C, 1000 HC Amsterdam.
Tel.: 020-6228115.

**I.V.N. Vereniging voor Natuur- en Milieu-
educatie, afd. Tiel en omstreken:**

Secretariaat: J.E.L. Bannink-Grimm
Cellendonklaan 35, 4012 BN Kerk-Avezaath.

Stichting Natuur en Milieu:

Donkerstraat 17, 3511 KB Utrecht,
tel.: 030 - 331328.

**Vereniging tot Behoud van Natuur- monu-
menten:**

Noordereinde 60, 1243 JJ 's-Graveland;
tel.: 035 - 559911.

Wereld Natuur Fonds Nederland:

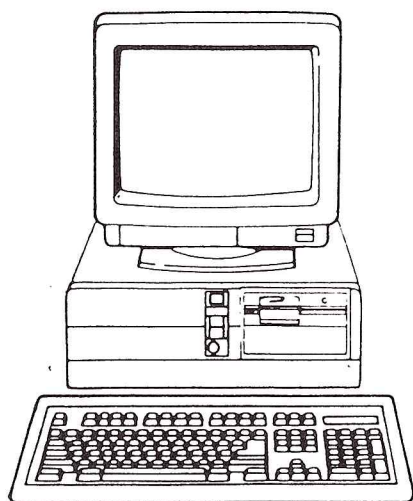
Postbus 7, 3700 AA Zeist; tel.: 03404 - 2216.

**Wereld Natuur Fonds Nederland, regio
West-Betuwe:**

sekretariaatsadres:
G.J. van Kessel-Heuff, Binnenstr. 3, 4117 GR
Erichem; (Pandawinkel)tel.: 03447 - 1637

Greenpeace Nederland:

Postbus 11026, 1001 GA Amsterdam.
Damrak 83-II, 1012 LN Amsterdam;
tel.: 020 - 236545 / 231843.

VOORWOORD VAN DE REDAKTIE

Voor u ligt een goed gevulde laatste Hak-al van 1994. Dit nummer biedt een scala van verschillende onderwerpen, van de resultaten van de stootvogeltelling van 12 februari dit jaar (beter laat dan nooit!) tot de marathon natuur-inventarisatie in het kader van het komend jubileum.

In 1995 bestaat onze vereniging 20 jaar en we zullen dit uiteraard groots gaan vieren. Wat dacht u van de feestavond op 11 maart 1995, de KANO-kursus van februari tot en met november 1995 en van de marathon natuur-inventarisatie van 9 op 10 juni? Zo maar een greep uit de vele activiteiten. De jubileumcommissie is reeds enige tijd bezig met de voorbereidingen en zal u in de Hak-al en aparte konvo's vanzelfsprekend op de hoogte houden van de diverse manifestaties.

Als bijlage treft u een persbericht aan over de veertiendaagse Vogelkalender 1995. Dus als u nog geen kalender heeft.....

Op 6 januari a.s. kunnen we de beste wensen met elkaar uitwisselen tijdens de traditionele nieuwjaarsbijeenkomst. Vanaf 19.30 uur bent u van harte welkom in een gezellige en naar oliebollen ruikende Ketelvink.

Op maandag 13 februari a.s. staat de Jaarvergadering op het programma. Het Bestuur verwacht een groot aantal enthousiaste leden op deze avond te kunnen begroeten. Aanvang: 19.30 uur.

Tot slot wensen wij u allen fijne kerstdagen toe en een bijzonder natuurlijk, gezond en actief 1995!

Index:

pag. 4	- Winterstootvogeltelling van 12 februari 1994
pag. 6	- Ringgegevens
pag. 7	- Hoe gaat het met de Vlinders en de Vlinderatlas van Culemborg?
pag. 8	- Ervaringen van een beginnening - Gelezen!
pag. 9	- Marathon natuur-inventarisatie!
pag. 10	- Jeugdrubriek
pag. 12	- Oudere jeugdgroep
pag. 13	- Zuidelijke boomsprinkhaan in Culemborg
pag. 15	- Bibliotheek
pag. 16	- De Noord-Amerikaanse rivierkreeft
pag. 17	- Zoogdieren van West-Europa
pag. 18	- Vogelwaarnemingen
pag. 19	- Help >>>>> - Gezocht
pag. 20	- Excursie- en activiteitenprogramma.

Winterstootvogeltelling van 12 februari 1994.

Beter laat dan nooit! Vanwege de vacature van coördinator van de vogelwerkgroep verschijnt dit verslag wat later dan gewoonlijk. Op zaterdag 12 februari jl. heeft de jaarlijkse winterstootvogeltelling weer plaats gevonden. Na een kopje koffie werd besloten om met 2 auto's en 1 fiets-ploeg uit te rukken. Het was die ochtend zwaar bewolkt, ongeveer 10 graden en matige westenwind. In de loop van de ochtend klaarde het wat op en werd het zicht wat beter.

Er werden 3 soorten stootvogels in het telgebied (zie kaart) waargenomen. Zoals de afgelopen jaren werd de buizerd (42 exx.) het meest aangetroffen met op duidelijke afstand de torenvalk (15 exx.) en 2 sperwers. De getelde aantallen verschillen niet veel met de gemiddelde winterwaarneming.

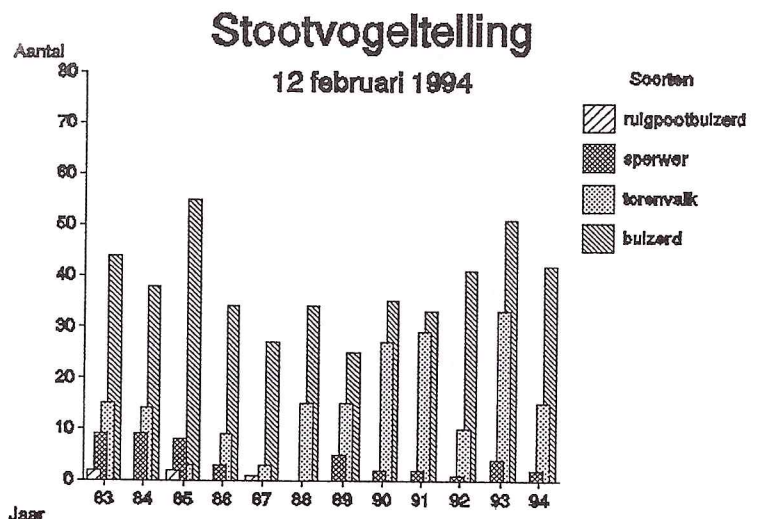
Tabel resultaten van tellingen van 1983 t/m 1994.

soort:	'83	'84	'85	'86	'87	'88	'89	'90	'91	'92	'93	'94
buizerd	44	38	55	34	27	34	25	35	33	41	51	42
ruigpootbuizerd	2		2		1							
torenvalk	15	14	3	9	3	15	15	27	29	10	33	15
sperwer	9	9	8	3			5	2	2	1	4	2
blauwe kiekendief	1											
rode wouw		1										
zeearend				1								
havik							1					
Totaal:	71	62	68	47	31	49	46	64	64	52	88	59

Totaal daalde het aantal overwinterende stootvogels in ons telgebied aanzienlijk. Het aantal overwinterende buizerden was 9 ex. minder dan in 1993. Er was wel een opvallende cluster in het Beesdse veld. Het aantal overwinterende torenvalken nam sterk af t.o.v. het vorig jaar, en bleef op ongeveer de helft van de topjaren '90, '91 en '93. Er werden 2 sperwers waargenomen, dit blijven toch een beetje toevalstreffeers.

Bij deze wil ik alle tellers bedanken die aan de inventarisatie hebben meegewerkt t.w. Breun, Gerard, Frank, Arie, Joost en Paul. Ten slotte nodig ik hierbij alle vogelaar(ster)s uit om op 28 januari a.s. weer aan de jaarlijkse winterstootvogeltelling deel te nemen. Het is een uitstekende gelegenheid om behalve de stootvogels ook andere leuke soorten waar te nemen!

Henk Vennix.

Ringgegevens

In de maand november zag ik regelmatig een witte ooievaar zitten langs de N320, de weg vanaf de Rijksstraatweg naar de A2. Vaak zat hij/zij op een van de lantaarnpalen bij de laatste stoplichten of zocht voedsel op een van de nagelegen weilanden. Gewapend met verrekijker en telescoop heb ik hem beloerd, maar steeds net te ver weg of slapend op een poot, de ander ver ingetrokken. Ik zou zo graag het ringnummer weten om te vergelijken met het ringnummer van de ooievaar die ik in oktober regelmatig zag langs de A27 tussen Vianen en Houten.

Reacties van mensen die de ooievaar ook zagen waren in de trent van: en wat dan nog als je dat weet. Voor mij, besmet met de ooievaars-tic, alleen maar leuk, anderen doen er veel meer mee. Daarom is het ook zaak dat alle gegevens op de juiste plaats komen.

In januari zag ik op mijn tocht langs de Lek, ter hoogte van Hagestein, een grote groep wilde zwanen. Bij observatie met mijn telescoop zag ik twee Kleine zwanen met een blauwe halsring, dichtbij genoeg te halen om ook de ringnummers af te kunnen lezen. Thuisgekomen heb ik de ringnummers opgestuurd naar het Vogeltrekstation, waar ik normaal ook de ringen of ringnummers aan doorgeef.

Bij het Vogeltrekstation werden de ringnummers doorgestuurd naar de Rijksuniversiteit Groningen. Daar is een groep actief met het onderzoek naar o.a. de timing van de trek, het ontrafelen van trek routes, patronen in habitat gebruik, broed successen, om zo gebieden die van belang zijn voor de Kleine zwaan te beschermen.

"Mijn" Kleine zwanen blijken een mannetje en een vrouwtje te zijn, beiden geringd in Noordoost-Europees-Rusland.

Uit de verschillende meldingen kan de trektocht vastgesteld worden, zelfs of ze altijd gelijk op trekken, waar ze eten en waar ze overwinteren. Afgelopen winter (begin november tot half januari) hebben ze Zeeland uitgekozen als overwinteringsgebied.

Door meldingen van enkele jaren achtereen te vergelijken komt er vaak een vast voorkeursgebied te voorschijn, wat door een goed beleidsplan op los te laten beschermd kan worden.

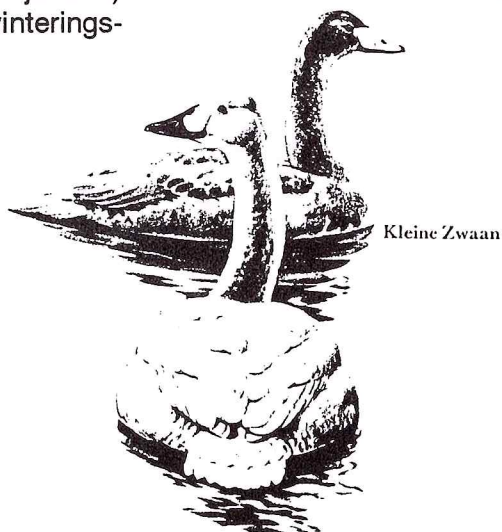
Ziet u een Kleine zwaan met een blauwe halsring, probeer dan het ringnummer af te lezen en stuur het nummer naar:

Jan H. Beekman,
Zoölogisch Laboratorium,
Rijksuniversiteit Groningen,
Postbus 14, 9750 AA Haren.

Lukt het niet het ringnummer af te lezen, bel dan even voor de telescoop van de N.V.W.C. of ik kom met de mijne.

Vergeet niet de juiste plaats door te geven plus wat de vogel aan het doen is, bijv. gras eten, ondergelopen weiland t.o. huisnummer Lekdijk, Culemborg, nog liever de landelijke codes voor de vindplaats. Lijst in de bieb in de Ketelvink.

Gerrie Monfils.
tel./fax: 0347377638.

Kleine Zwaan

Hoe gaat het met de Vlinders en de Vlinderatlas van Culemborg?

Een vraag die bij diverse mensen die vlinders telden in Culemborg en omgeving opgekomen zal zijn. Eerst zal ik wat over het vlinderseizoen zelf vertellen om daarna op de voortgang van de atlas te komen. Het seizoen begon met een erg bewolkt nat voorjaar. Niet wat je noemt vlinderweer. Het aantal dagen waarop een vlinder gezien zou kunnen worden was erg schaars. Dat had natuurlijk ook gevolgen voor de vlinders. Zij waren bepaald zeldzaam. Alleen de Oranjetipjes kregen net z'n genoeg om redelijk te vliegen. Vooral op Koninginnedag. Zoals het hoort!

In begin juli sloeg het weer 180 graden om. Een snikhete droge zomer volgde. Goed voor vlinders, jawel, maar niet voor mensen die ze moesten tellen. Voor een ieder die het weer trotseerde zal duidelijk zijn dat de witjes het prima deden. Icarusblauwtjes waren ook nog wel te vinden maar wie heeft in Culemborg Argusvlinders gezien? En Kleine vuurvlinders? Een Hooibeestje misschien? (Mocht u die gezien hebben en hem niet doorgegeven hebben op een formulier, zou u die dan alsnog door willen bellen? Mijn telefoonnr: 31689). Veel van deze dieren waarvan er altijd wel wat gezien worden, waren schaars tot afwezig.

Na de zomer begon een vochtige nazomer gevolgd door een warme mooie herfst. Gelukkig eindelijk vlinders. De buddleia's zaten vol met vooral Atalanta's. Ook kon regelmatig van Dagpauwogen en Kleine vossen genoten worden. Als extraatje zat er zo nu en dan een Gehakkelde aurelia tussen. Het Groot koolwitje vloog eind september in grote getale. Kortom: eindelijk bij een normale temperatuur veel vlinders!

En toen hield het niet op, dat mooie weer, en de vlinders. Tot ver in oktober kwam ik nog heel wat soorten tegen. Zelfs op 2 november trof ik nog een Dagpauwoog. En Leo meldde dat hij er op 13 november nog een zag bij de Ronde Haven.

Het seizoen met uitersten had uiteraard ook gevolgen voor het inventariseren van de vlinders voor de vlinderatlas van Culemborg. Diverse mensen zijn met het tellen bezig geweest. Ook verschillende jeugdleden hebben hun steentje bijgedragen.

In verhouding werden weinig waarnemingen gedaan in voorjaar en zomer en erg veel in het najaar.

Er zijn gedurende het vlinderseizoen 3 bijeenkomsten geweest waarin allerlei aspecten van het inventariseren van vlinders voor de Vlinderatlas, behandeld werden. Met name de laatste bijeenkomst in augustus is goed bezocht. Daarin was al duidelijk dat er door het weer niet voldoende gegevens verzameld zijn om de definitieve Vlinderatlas samen te stellen. Besloten is om volgend jaar verder te gaan.

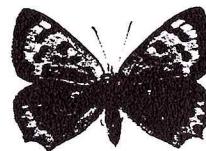
In het voorjaar zal een overzicht gegeven worden van de witte gebieden op de kaart waar nog heel weinig of geen waarnemingen van binnen gekomen zijn. Iedereen die fietstochten in de omgeving maakt kan dan juist daar eens extra gaan kijken. Wellicht vindt u nieuwe populaties die nog niet bekend waren!

Voorlopig staat het vlinderloze seizoen voor de deur! Op naar de vogels dus!

En misschien de schaatsen ?!

Een goede winter toegewenst!

Annette van Berkel

Ervaringen van een beginneling

Zaterdag 11 uur. De trektelpost is al langer dan een halve werkdag bemand. Mijn ogen zijn na een zware week en één goede nachtrust net geopend. Ik had gehoord van het fenomeen van tellende heren en ga eens kijken of ik ook van nut kan zijn.

Een ijdele gedachte en een hopeloze situatie natuurlijk voor een beginneling. Na mij langs enig prikkeldraad te hebben gewurmd, sluip ik naderbij en laat mij geruisloos in het gras zakken op enkele beschaafde meters afstand van de tellers. "Zes graspiepers, zuidwest zuid" wordt er gemeld. Ik hoor vaag gepiep boven me in de, voor mijn slaapogen wel erg heldere, hemel en vier fladderars en denk: "Mond houden! Ik heb er geen verstand van."

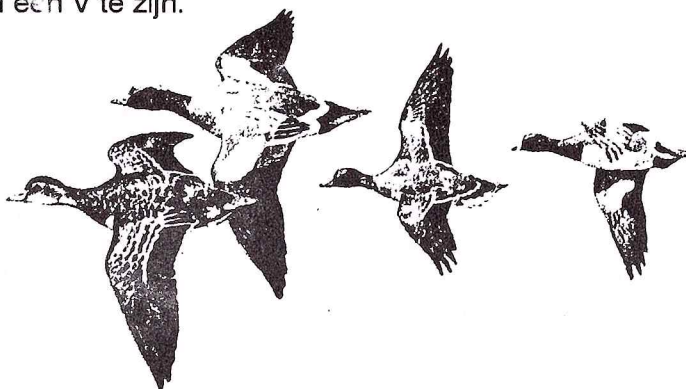
Na een half uur komt in V-vorm een aantal eenden over gevlogen. IJverig worden termen, mij volkomen onbekend, over en weer uitgewisseld. Het blijken twee soorten eenden in één V te zijn.

Ik beperk mij slechts tot het tellen van het aantal silhouetten en zwijg. De namen worden op een lijst genoteerd waarna de 'hoofdteller' vraagt: "hoeveel waren het er eigenlijk?" Enigszins verbouwereerd moeten de anderen hem het antwoord schuldig blijven.

Ik raap alle moed bijeen en kan een gedecideerd "56" uitbrengen.

Een korte blik van waardering wordt mijn richting uitgeworpen en doet het besef groeien dat ik misschien toch nog nuttig kan zijn in deze wereld. Ik mag blijven.

AMRB

GELEZEN.....!

Elke maand komen er nieuwe tijdschriften binnen die via de leesplank naar de bibliotheek van de N.V.W.C. gaan, sommige krijgen we via een ruilabonnement, op anderen hebben we een abonnement en een aantal krijgen we zo. In het kwartaalblad van de Natuur- en Vogelwacht de Vijfheerenlanden stond een stukje van J.P. de Leeuw waar ik u graag op attendeer, het luidt als volgt:

ER WAREN EENS DRIE MENSEN.....

Er waren eens drie mensen: **iemand**, **ledereen** en **Niemand**. Op een dag werd afgesproken dat bij het verlaten van hun gezamenlijk huis het toegangshek zou worden afgesloten. **ledereen** dacht echter wel dat **iemand** het zou doen en hoewel **ledereen** het kon, deed **Niemand** het. Hierdoor werd **iemand** boos, omdat het de taak was van **ledereen** en nu had **Niemand** het gedaan.

ledereen dacht dat **iemand** het had kunnen doen, maar **Niemand** had zich gerealiseerd dat niet **ledereen** het wilde doen. Aan het eind beschuldigde **ledereen** **iemand**, omdat **Niemand** deed wat **ledereen** had kunnen doen.....

Gelukkig hebben we bij onze N.V.W.C. geen mensen die **iemand**, **Niemand** of **ledereen** heten!? Trouwens wij hebben ook geen hek.....

Gerrie Monfils.

MARATHON NATUUR-INVENTARISATIE !

Natuur- en Vogelwacht Culemborg gaat 24 uur achter elkaar de natuur van Culemborg in kaart brengen.

Zoals u vast al weet, bestaat de N.V.W.C. in 1995 twintig jaar. Dat moet gevierd worden. Een van de activiteiten is een N.V.W.C.-natuurmarathon in de Zump en het hele buitengebied van Culemborg. De bedoeling is dat een groep N.V.W.C.-ers van vrijdagavond 8 uur tot zaterdagavond 8 uur onafgebroken bezig gaat met natuuronderzoek. Om de twee tot drie uur zullen de deelnemers terugkomen in de Ketelvink, waar verslag gedaan wordt van de resultaten, die direct op kaarten worden verwerkt en waar de inwendige mens versterkt kan worden. Behalve inventarisaties zullen er ook excursies worden gehouden waaraan alle belangstellenden kunnen meedoen.

Behalve dat van bepaalde dieren en planten het voorkomen in het hele werkgebied van de vogelwacht zal worden onderzocht, zullen we heel intensief alle dieren en planten van de Zump in kaart gaan brengen. Dit parkje bij de Voorkoop zal vast het best onderzochte stukje Nederland worden!

Het is de bedoeling om zeker twintig deelnemers te krijgen die de hele 24 uur meedoen. U kunt vanaf nu dus al beginnen met voorstellen. Daarnaast kan iedereen natuurlijk aan delen van de marathon meewerken.

Er zal 's nachts met bat-detectors worden gezocht naar vleermuizen, met vallen zullen muizen worden gevangen (en weer losgelaten) en met behulp van zoete lokstof en een felle lamp zullen nachtvlinders worden aangelokt.

Vroeg in de morgen zullen de reeën worden geteld en gaan we de vogelzang beluisteren. Overdag houden we ons bezig met nestkasten, speuren we naar vogels, planten en allerlei insecten als libellen, hommels, dagvlinders en (jonge) sprinkhanen.

Kortom, een belevenis om je vingers bij af te likken.

Schrijf maar vast in uw agenda: 9 juni van 20.00 uur tot 10 juni 20.00 uur: De N.V.W.C.-Natuurmarathon!

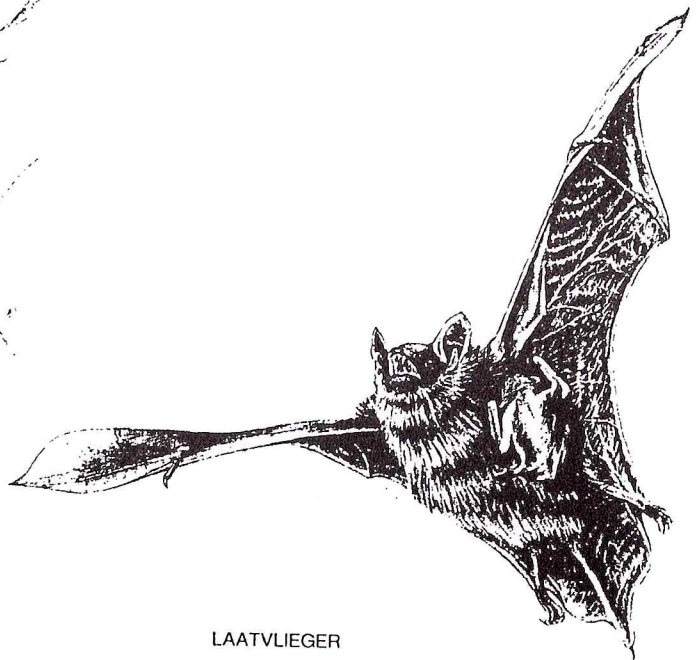
Voor de actieve medewerkers aan deze marathon zal vervolgens een gezellige avond worden gehouden (tot in de kleine uurtjes????).

Kars Veling

BRUINE SPRINKHAAN

LAATVLIAGER

Hallo jeugdleden...

JEUGDRUBRIEK

De laatste clubavond van 1994 nadert, alweer een jaar voorbij. Wat gaat dat toch hard. Het lijkt of er steeds minder tijd is. En volgens mij is dat niet alleen bij mij, ook jullie hebben steeds minder tijd geloof ik. Op de oproep om werkstukjes in te leveren is heel slecht gehoor gegeven. Hebben jullie het niet gelezen, of niet begrepen.....!

Het was de bedoeling om een stukje te plakken, tekenen, of wat dan ook, met de vermelding van: 1995 20 jaar N.V.W.C. erop. De inzenddatum was 15 november maar wordt verlengd tot 6 januari 1995, kunnen jullie in de kerstvakantie nog aan de slag.

Terugkijkend op het afgelopen jaar hebben we leuke avonden gehad. Thema's als uilen en stootvogels, amfibieën, geluid van vogels, vlinders, insecten, slootwater bekijken in de Zump voor de grote vakantie. Niet te vergeten het broodbakken in de Zump, wat was het toen warm de chocoladehagelslag smolt vanzelf.

Na de vakantie bekeken we sprinkhanen, tekenden we een voedertafel met voer, zochten we namen van bomen door takken en bladeren te bekijken en zagen sporen in de paddestoelen zitten.

De laatste avond van dit jaar vrijdag 23 december gaan we iets doen wat we al jaren in december doen: een kerststukje maken. Daarna mag je nog een kaart maken, kun je met Kerst aan iemand geven, of menukaartjes, voor op de kersttafel.

Heb jezelf plaatjes die je wilt gebruiken, breng ze gerust mee. Wat je niet vergeten moet is het meebrengen van een bakje, waarin je het stukje wilt maken. Als je in de tuin hulst of andere mooie takjes hebt staan vraag dan of je wat mee mag nemen, ook denneappels, kleine rode appeltjes, gedroogde paddestoelen, kijk maar is allemaal goed.

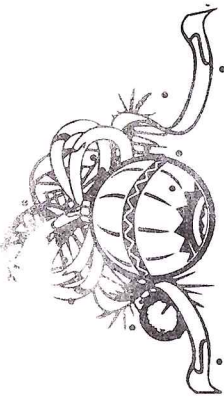
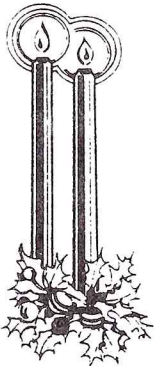
We willen wel proberen om alleen natuurlijk materiaal te gebruiken dus breng geen kerstboomversiering mee of kerst- en sneeuwmannetjes en zo. Vergeet geen tas of vraag thuis of iemand je af komt halen, zo rond half negen.

De eerstvolgende clubavond na het maken van het kerstbakje is in het nieuwe jaar. In 1995 dus. Een heel belangrijk jaar misschien weet je wel dat elk jaar een ander thema krijgt wat in het zonnetje gezet wordt, we hebben al eens gehad het jaar van het Kind, het jaar van de Ouderen en nu in 1995 is het het jaar van de Natuurbescherming.

Dat is natuurlijk best belangrijk. Maar er is nog iets waardoor 1995 heel speciaal wordt: de Natuur- en Vogelwacht Culemborg bestaat 20 jaar. Lees de Hak-al goed en let op de konvo's, we gaan allemaal leuke dingen doen.

Het eerste leuke is gezellig 6 januari 1995 elkaar nieuwjaar wensen, oliebolletjes eten (als ze gelukt zijn tenminste) en wat drinken. Voor jullie begint de avond om 19.00 uur en de ouderen komen na 19.30 uur. Je mag blijven zolang je wilt, je mag je ouders meebrengen, zolang het maar gezellig blijft.

De eerstvolgende gewone avond is 20 januari. Kunnen we kijken of je nog wat onthouden hebt van de bomenavond, want we gaan bekijken welke knop aan welke boom hoort.

Weet je dit al?

Ik ben in het gelukkige bezit van honderden natuurboeken. Regelmatig word ik gebeld met vragen waarop ik even niet het juiste antwoord kan geven. Ik ga dan aan het zoeken en kom al zoekend dingen tegen die best aardig zijn jullie te vertellen.

Hoe snel vliegen zangvogels?

Tot nu toe heeft men de volgende vlieg snelheden gemeten bij:

Boerenzwaluw	tot 97 km/uur
Huiszwaluw	tot 74 km/uur
Pimpelmees	tot 30 km/uur
Huisemus	tot 40 km/uur
Spreeuw	tot 81 km/uur
Roek	tot 72 km/uur
Vink	tot 36 km/uur.

Hogerop.

Op een hoogte van 3000 meter boven de zeespiegel eindigt in Europa de levensruimte, waarin zangvogels hun nesten bouwen en broeden kunnen. Slechts 3 soorten zijn tot nu toe boven de 3000 meter als broedvogel aangetroffen, namelijk:

Sneeuwvink	tot 3450 m
Alpenkauw	tot 3400 m
Zwarte roodstaart	tot 3200 m.

Hoogste vlieghoogte trekvogels.

De meeste trekvogels houden een hoogte aan van 100 tot 1500 meter boven de zeespiegel. Onderstaand lijstje geeft de hoogste hoogte aan die ooit voor de betreffende soort zijn geregistreerd:

Ganzen	tot 9500 m
Grutto's	tot 6000 m
Ooievaars	tot 4800 m
Kieviten	tot 3900 m
Lijsters	tot 3300 m
Gierzwaluwen	tot 1900 m

Hoogste leeftijden vogels.

Van onze zangvogels gaat ongeveer 90% het eerste jaar dood en de gemiddelde levensverwachting van een volwassen zangvogel is een tot twee jaar. Niet alle wilde vogels gaan jong dood, een klein gedeelte wordt zelfs heel oud. Hoogst waargenomen leeftijd:

Bosuil	21 jaar
Koolmees	9 jaar en 3 maanden
Wilde eend	29 jaar
Gierzwaluw	21 jaar
Merel	20 jaar
Spreeuw	19 jaar
Roodborst	13 jaar
Huisemus	13 jaar
Heggemus	9 jaar
Goudhaantje	7 jaar

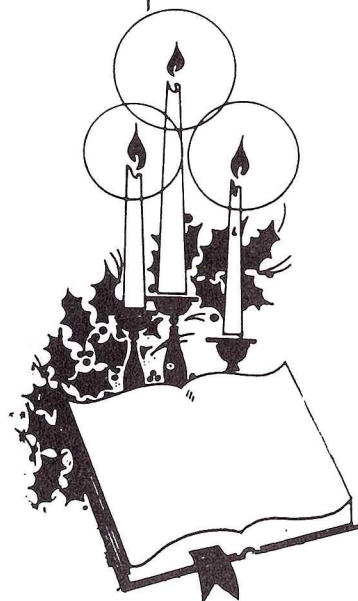
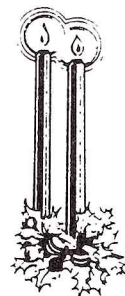
Mocht ik je niet meer zien voor het nieuwe jaar dan wens ik je vanaf deze plaats een fijne vakantie, goede jaarwisseling en tot ziens in 1995.

Wil je wat kwijt, wat weten of zomaar wat vertellen, bel, fax, of schrijf naar:

Gerrie Monfils, 31- de Limiet 5, 4131 NR Vianen; tel/fax: 0347377638.

Bosuil

OUDERE JEUGD GROEP

Heb je ook zo genoten op de paddestoelen avond! Wat weet Wim Rubers er veel van. Heel interessant het materiaal te kunnen bekijken onder de microscoop. Misschien kunnen we Wim nog eens overhalen te komen, want naast paddestoelen weet Wim ook veel over planten.

Voor zoogdieren moet je Gerard van Ruiten hebben, of het nu muizen zijn of jonge vosjes, hij weet er wat van te vertellen. Lustig spelend en onderzoekend op de dia, nietsvermoedend dat er een groep van twintig personen toekeken, vulden de jonge vossen het doek. Zo dichtbij en groot krijg je ze nooit in het veld te zien. De uitleg van de verschillende soorten muizen kwam me enkele dagen later goed van pas, een muis wilde mee naar binnen en zat op een kans te wachten tot de deur openging. Hij bleef even stil zitten en zo kon ik goed zien wat Gerard bedoelde over grote oren. Helaas voor het muisje, ik heb hem gewoon laten zitten en ben door een andere deur gegaan.

Ook voor jullie de uitnodiging om 23 december naar de Ketelvink te komen, je kunt zelf een kerstbakje maken en wat kaarten, wil je dat niet omdat het niet bij je leeftijd past, kom dan de jongere jeugd helpen. Dit is de laatste avond in dit jaar, in 1995 beginnen we met een gezellige avond: oliebolletjes en wat drinken en natuurlijk elkaar een goed jaar toewensen. Dit kan op 6 januari vanaf 19.00 uur. Hoop je te zien die avond.

Op 13 januari komt Henk Vennix ons wat vertellen over uilen en stootvogels, Henk kennen jullie vast wel, hij is onder meer coördinator van de nestkastenwerkgroep en weet veel over vogels. Komen dus.

10 februari komt er iemand van het Sovon, hij gaat ons vertellen wat het Sovon doet en waarom het belangrijk is dat we vogels tellen en vogelwaarnemingen doorgeven. Er zal een opzet gemaakt worden waarmee we zelf verder kunnen door op vaste tijden naar vogels te kijken en hoe het op te schrijven.

Bijen zullen op 10 maart het onderwerp zijn waarmee J.P. Frens komt. Het is niet de bedoeling de bijen in de Ketelvink los te laten, je kunt gewoon zonder hoofdbeschermers, handschoenen of pijp komen. Voor verder avonden kun je kijken op je programma. Heb je nog geen overzicht van je groep ontvangen, geef dan even een balletje en ik stuur het na.

11 maart op zaterdag is er feest in de Ketelvink, misschien zal er op jou een beroep gedaan worden om te helpen, zeg geen nee gewoon doen.

Mocht ik je niet meer zien dit jaar, fijne vakantie en een goed 1995.

Nog vragen, wil je wat kwijt, een leuke waarneming, of ben je gewoon boos, gewoon blij, of zo maar even bijkletsen bel of schrijf naar

Gerrie Monfils,
31-de Limiet 5
4131 NR Vianen.
tel/fax: 0347377638

Jonge vossen in de omgeving van Culemborg, mei 1992 (foto naar dia: Breun Jansen)

ZUIDELIJKE BOOMSPRINKHAAN IN CULEMBORG

Op de dia-avond over de Verenigde Staten hadden we op het begin wat tijd over, zodat we wat in het gebouw konden rondkijken. Gerard van Ruiten zag daarbij een sprinkhaantje bij de leesplank zitten, die tot na de lezing in de koelkast heeft gewacht op determinatie.

Groot enthousiasme ontstond toen bleek dat het ging om een mannetje van de Zuidelijke boomsprinkhaan. Deze sprinkhaan was vorig jaar pas voor het eerst in Nederland gevonden.

Ben van As, uit Schiedam, heeft voor het tijdschrift *Natura*, van de K.N.N.V. een artikeltje geschreven over de eerste vondst in Nederland. In Vlaardingen werden vorig jaar in oktober en november in totaal 32 exemplaren gevonden, allemaal in woonwijken. Na een actie met de regionale pers bleek de Zuidelijke boomsprinkhaan nog op meer plaatsen in het Rijnmondgebied voor te komen, en in het artikel werd iedereen gevraagd om eens extra op deze soort te letten.

Na het artikel in *Natura* hebben diverse mensen de soort in 1994 waargenomen, onder andere in Dordrecht en Schiedam. Echt veel is de soort zeker (nog) niet gezien.

De Zuidelijke boomsprinkhaan komt oorspronkelijk, zoals de naam al doet vermoeden, voor in het zuiden van Europa. Vanuit Italië, Zuidoost-Frankrijk en Zuidwest-Zwitserland heeft de soort zich de laatste jaren nogal naar het noorden uitgebreid. Toch was tot vorig jaar de meest dichtstbijzijnde vondst zo'n 200 kilometer verwijderd in Ratingen, bij Düsseldorf. De soort verspreid zich door mee

te liften met auto's en andere vervoermiddelen. Met vakantiegangers uit het zuiden heeft de Zuidelijke boomsprinkhaan zo waarschijnlijk ook Culemborg weten te bereiken. Een andere manier waarop de sprinkhaan hier kan zijn terecht gekomen is via plantmateriaal dat vanuit Zuid-Europa is ingevoerd.

De Zuidelijke boomsprinkhaan is een 's nachts actieve sabelsprinkhaan. Het is een heel klein diertje, van maximaal anderhalve centimeter lang. De soort overwintert als eitje, en vanaf eind juli zijn volwassen dieren te vinden. In tegenstelling tot veel andere sprinkhanen maken ze geen geluid met hun vleugels, maar trommelen ze met hun achterpoten op blaadjes. Dit trommelen is zo zacht dat het nauwelijks hoorbaar is.

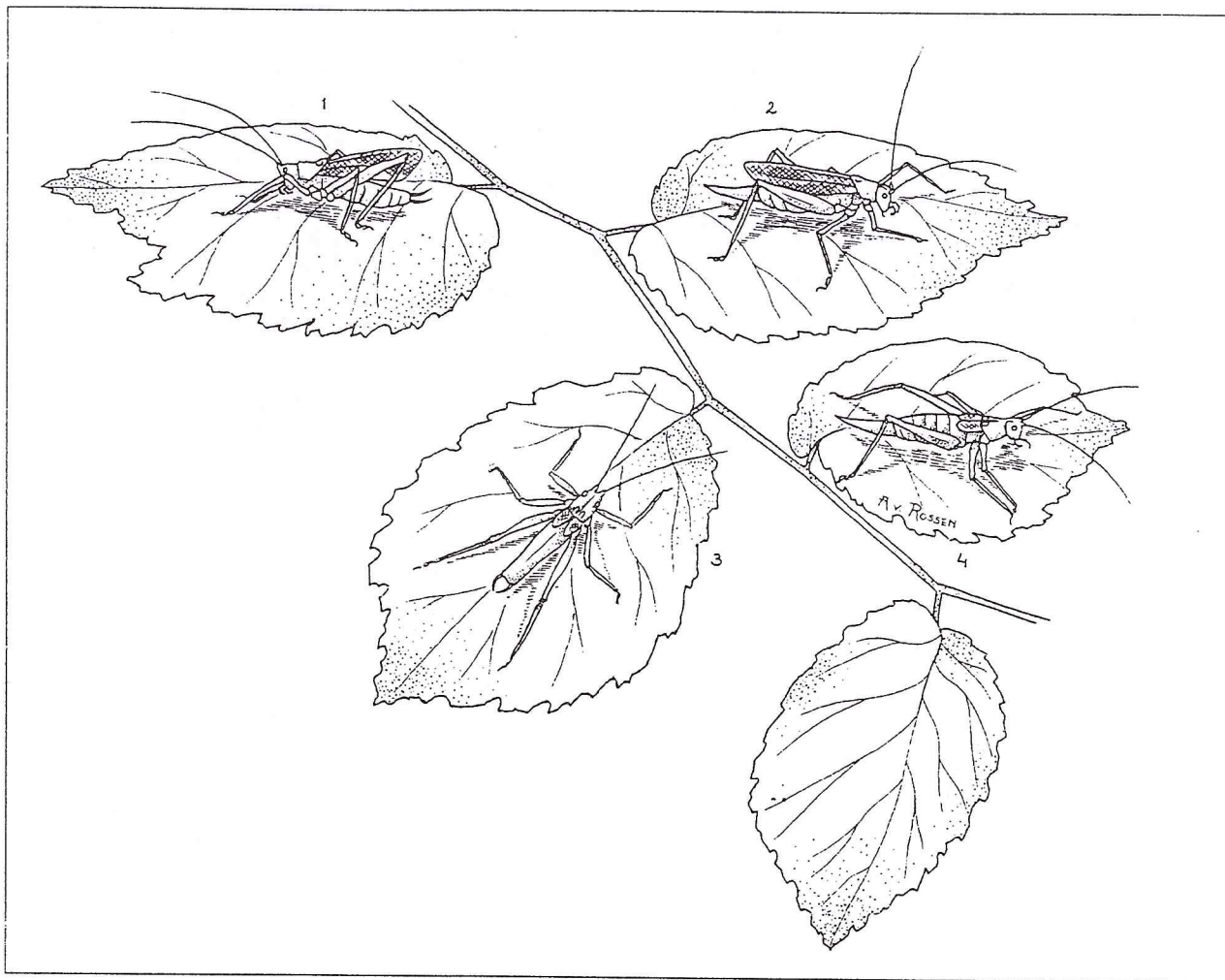
De vondst van vrijdagavond 26 november werd meegenomen om gefotografeerd te worden. Toen we het diertje terug naar het clubhuis brachten, inmiddels was het zondag de 28-ste, vonden we zowaar ook nog een vrouwtje! Het lijkt dus vrij zeker dat rondom het clubhuis een echte popula-

tie aanwezig is. Volgend jaar zullen we hier extra op gaan letten en ook eens kijken op welke andere plaatsen in Culemborg deze diertjes nog zitten.

Het herkennen van de Zuidelijke boomsprinkhaan is niet zo moeilijk. De 'gewone' boomsprinkhaan heeft lange vleugels, die bij de zuidelijke vrijwel ontbreken. Verder zijn de cerci (mannelijke aanhangselen) een millimeter groter (dat lijkt me ook wel een duidelijk kenmerk). Op bijgaande tekening zijn mannetjes en vrouwtjes van de 'gewone' en van de Zuidelijke boomsprinkhaan getekend.

Met dank aan Ben van As voor aanvullende informatie over de Zuidelijke boomsprinkhaan en aan de Vlaardingse kunstenaar André van Rossen voor het gebruik van de tekening.

Kars Veling en Annette van Berkel

Vier boomsprinkhanen bij elkaar gezet:

- 1 Boomsprinkhaan (mannetje); 2 Boomsprinkhaan (vrouwtje);
3 Zuidelijke boomsprinkhaan (mannetje); 4 Zuidelijke boomsprinkhaan (vrouwtje)

BIBLIOTHEEK

Het komt nog steeds voor dat leden niet op de hoogte zijn van onze goed gevulde bieb. Het uitlenen is gratis, behalve als de boeken niet of beschadigd terugkomen, dan krijgt u de rekening gepresenteerd en die kan best pittig zijn, boeken zijn niet echt goedkoop te noemen.

Dit jaar hebben we weer veel nieuwe boeken gekregen en gekocht. Gekregen o.a. het boek Broedvogels van Zeeland. Een van de zeer actieve N.V.W.C.-leden van het eerste uur Gerard van Zuylen, auteur van het boek stuurde het ons op. Het boek is er een uit een serie, waarvan we het deel Vogels van Gelderland al eerder kochten. Deze serie uitgegeven door de K.N.N.V. en het Sovon, is een vervanger van de Atlas van de Nederlandse Vogels, die menig vogelaar in de kast heeft staan. Unieke naslagwerken waarin zowel waarnemingen staan van de Mus als de Oevermania.

Verdere aanwinsten o.a. : Vogels onderdak, een boekje over vogelvriendelijke tuinen en vele tekeningen van nestgelegenheden; Vogels in de winter met tekeningen van voederplanken plus waar, wanneer en wat te voeren in de winterdag, beiden van Vogelbescherming.

Een aardige beschrijving van biotopen in: de Europese vogels in hun biotoop van Rob Hume, de Ecologische Atlas van de Nederlandse Roofvogels door Rob Bijlsma, waarin een keur van gegevens van vele jaren onderzoek.

Verder kochten we het vijfde deel van de Flora, wat een enorm stuk werk en tijd om de pracht van onze flora vast te leggen, moet u beslist eens inkijken.

Annette van Berkel is op zoek geweest naar een aantal insektenboekjes waardoor we nu alles kunnen opzoeken van de insekten om ons heen.

Voor wie nog niet weet welke vogelgids aan te schaffen hebben we een vijftal meest gebruikte ter inzage en/of uit te proberen.

Welke vogel is dat? van Walter Cerný uitgegeven bij Thieme, eenvoudige handzame gids waarin ook een aantal vogeleieren te vinden is. 790 afbeeldingen in kleur, plus 235 vliegbeelden in zwartwit; nog een handzame in plastic verpakte gids van Thieme: de Bruun's vogelgids, verspreidingskaarten, tekst, afbeelding en vliegbeeld (in kleur) bij elkaar; de Gids Europese vogels van Heinzel in een blauw stoffen kaft, ook door Thieme uitgegeven, eveneens een handzaam model, waarin alle vogels van Europa, Noord-Afrika en het Midden-Oosten. Net nieuw, maar ook al in onze bieb de herziene uitgave van de Petersons Vogelgids, of wel vaak genoemd de Pieterse of Kist, de bewerker van het boek.

Er is ruim een jaar gewerkt aan deze uitgave, enkele veranderingen zijn het toevoegen van een Europese checklist, bij te verwarren vogels is nu in de tekst een alinea toegevoegd met Gelijkende

soorten, er is meer kleur gebracht in de afbeeldingen, stonden voorheen de zeeduikers en futen op een pagina, nu hebben de duikers en de futen een eigen bladzijde. Verder is, naast de ook al in vorige drukken vermelde talen, t.w. Duits, Frans en Engels nu ook de Zweedse naam vermeld, kunt u de Zweden ook eens verstaan op Falsterbö of bij Ca Grinez. Jammer vind ik zelf dat de verspreidingskaartjes, de tekst en de afbeeldingen zo ver uit elkaar staan, lastig in de winter met koude handen, zeker voor beginners die wat vaker kijken.

De meestverkochte gids op dit moment is de Vogelgids van Lars Jonsson, een geweldige vogelkenner en tekenaar. Reeds lang verschijnen er van zijn hand zeer fraaie vogelboeken, waarvan een aantal samengevoegd zijn voor deze uitgave. Natuurlijke houdingen, duidelijke tekst, veel vliegbeelden een ware lust voor het oog.

Door alle verbeteringen in de Kist en de vele extra tekeningen in de Lars Jonsson zijn deze beide boeken wat dikker als de drie anderen en daardoor ook wat zwaarder.

Kom eens gezellig een keer kijken naar onze voorraad boeken en verslagen. Normaal zijn we elke vrijdagavond tussen 19.00 en 19.30 uur in de Ketelvink aanwezig, wilt u op een andere tijd neem dan even contact met een van beiden op.

Verder kunt u nog steeds bij ons kwijt: natuurtijdschriften, allerlei plaatjes, stickertjes, kleurpotloden, stiften, scharen, plak en tekenpapier, kortom wat we kunnen gebruiken voor de jeugdavonden, de bibliotheek, en versiering van ons gebouw.

Een goede afsluiting gewenst van 1994 en een fijne start in het nieuwe jaar 1995, het natuurbeschermingsjaar en tevens jubileumjaar van de N.V.W.C.

Cor Maurice & Gerrie Monfils.

De Noord-Amerikaanse rivierkreeft

Op vrijdag 28 oktober ben ik (Roel) met een klasgenootje van mij (Huib-Jan) op mosseljacht geweest. Op de Zeedijk in de Bisschopsgraaf. De mosselen waren bedoeld om te gaan ontleden op school tijdens Biologie.

We waren rond half twee met een hark bezig om de bodem van de sloot af te zoeken, om zo een paar mosselen te kunnen vangen. We hadden geen geluk en toen we geen enkele mossel te pakken kregen, besloten we om ver verderop te gaan proberen. Nadat we de spoorrails hadden overgestoken en bij het tweede bruggetje waren aangeland, kregen we eindelijk iets te pakken.

Huib-Jan was met de hark in het water aan het harken en trok een groot stuk groen van de bodem op de kant. Het groen zat strak om de hark heen gewikkeld. Toen riep Huib-Jan opeens dat er iets in het groen bewoog. Het bleek later een bijzondere rivierkreeft te zijn. Ik stopte de kreeft in de emmer en deed er een bodempje slootwater bij. De kreeft spartelde hevig en was flink op zijn "scharen" getrapt, want het was erg kwaad.

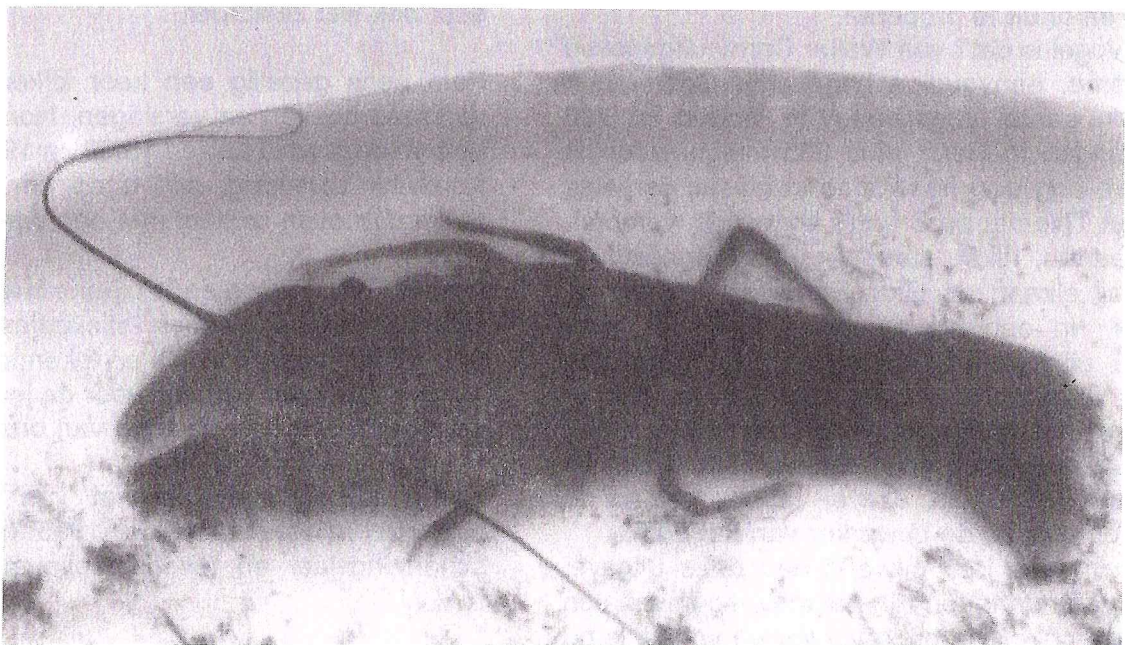
Toen we verder zochten vonden we helaas niks. Na ruim een kwartier begon het te regenen. Toen de regen was opgehouden, zijn we de Rijksstraatweg overgestoken. We zijn daar verder gaan vissen. Maar helaas, ook daar hadden ze de sloten uitgebaggerd. Er waren daar geen levende mosselen meer over.

Thuis bleek dat het een Noord-Amerikaanse kreeft te zijn. Het beestje was blijkbaar erg bijzonder. Mijn vader werd gek en belde opgewonden andere N.V.W.C.-leden op. Die begonnen de kreeft te fotograferen.

Niemand had blijkbaar deze soort eerder in het wild gezien. Ik gaf de kreeft gehakt te eten als voedsel. Na 5 dagen heb ik de kreeft weer terug in het water uitgezet. Dat was op een dinsdag.

De rivierkreeft is van kop tot staart gemeten 75 mm. lang. De kreeft heeft op zijn achterlijf horizontale rode strepen. Voor heeft de kreeft twee grote scharen en achter vier kleine schachtjes aan de uiteinden van de poten. Het heeft een bruin rugschild met een grote stekel aan de zijkant, en een tiental stekeltjes achter de oogkas. Het leeft in zacht stromend water en kan tot ongeveer 140 mm. groeien. De Noord-Amerikaanse rivierkreeft is in 1972 ingevoerd in Nederland. Het is voor het eerst ontdekt in Limburg. De kreeft is nu verder verspreid in Nederland. De kreeft is bestand tegen onder andere de rivierkreeftpest. Helaas kan de gewone kreeft daar niet tegen.

Roel van den Ham.

Noord-Amerikaanse rivierkreeft (foto naar dia: Breun Jansen)

Zoogdieren van West-Europa

Tot voor kort waren we voor de determinatie van zoogdieren aangewezen op o.a. het boek "Zoogdieren van de Benelux" uitgekomen in 1986. Gelukkig is daar nu verandering in gekomen door de uitgifte van het boek "Zoogdieren van West-Europa", door Rogier Lange, Peter Twisk, Alphons van Winden en Annemarie van Diepenbeek.

Dit boek, handzaam van formaat, behandelt alle in het wild levende zoogdiersoorten in het laagland van West-Europa, ongeveer van de westpunt van Ierland tot de oostgrens van Duitsland en naar het zuiden tot de Loire en de noordgrens van de Alpen.

Het boek begint met de uitleg wat zoogdieren zijn: Zoogdieren zijn gewervelde dieren met rood bloed, een dubbele, volledig gescheiden bloedsomloop en een constant geregelde lichaamstemperatuur. Ze ademen met behulp van longen. De huid is meestal met haren bedekt. De jongen ontwikkelen zich in een speciaal orgaan van het moederdier: de baarmoeder. Na de geboorte worden ze enige tijd gezoogd met in melkklieren gevormde melk.

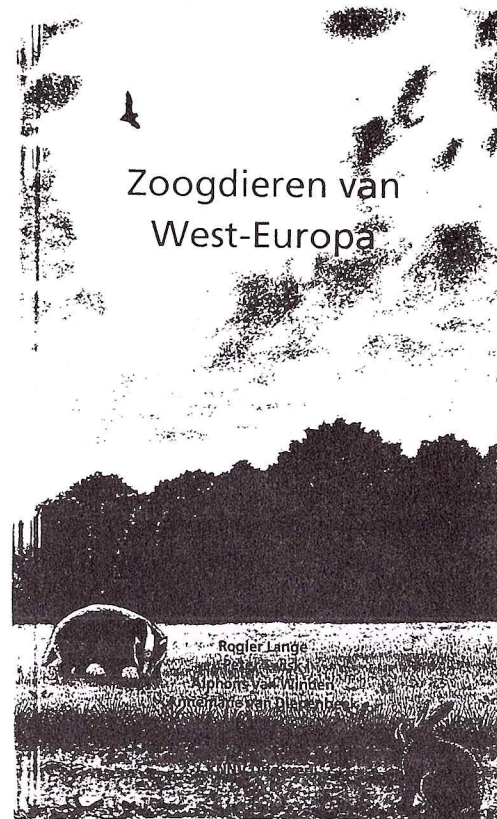
Heel mooi gezegd, maar de definitie van zoogdier in het voorwoord, door Dr. S. Broekhuizen, voorzitter V.Z.Z., is ook treffend: "Zoogdieren: dieren die er wel zijn, maar die je (meestal) niet ziet.....!"

Zoogdieren zijn net als andere dieren verdeeld in klasse, orde, familie, geslachten, soorten en ondersoorten, die allen keurig uitgesplitst staan en worden besproken, in het middengedeelte van het boek over 19 platen verdeeld, waarvan 16 in kleur, 350 getekende afbeeldingen van meer dan 100 soorten zoogdieren.

De namen worden bij het tekstgedeelte genoemd in het nederlands, latijn, engels, frans en duits. Verder een beschrijving van het uiterlijk als lengte, gewicht en geluid, biotoop, leefwijze en populatie, voedsel en verspreiding.

Achterin het boek staat een hoofdstuk over schedels waarbij de tandformule, afbeelding en maten vermeld staan, makkelijk bij het determineren of uitpluizen van braakballen.

Bij het doorbladeren van het boek vond ik een boekenlegger, met daarop een beschrijving van de Homo sapiens (occidentalis) oftewel de (westerse) mens. Enkele zinnen wil ik u niet onthouden:

Hersenen: in tegenstelling tot de meeste dieren heeft de mens sterk ontwikkelde hersenen, die sensorische informatie interpreteren en de zetel van het denken vormen. Desondanks lukt het de mens niet altijd een evenwicht te vinden tussen zijn denken en zijn gedrag.....

Biotoop: de soort gebruikt het terrein praktisch geheel via al dan niet verharde verplaatsingsstroken.....

Voedsel: Tot de karakteristieke eetsporen van de mens behoren verhitte aardappelstaafjes, een afgekloven appel, de schil van een banaan... en verpakkingsmateriaal.....

Gerrie Monfils.

VOGELWAARNEMINGEN

Deze periode zijn er weer zeer leuke waarnemingen verricht. Om te beginnen de kraanvogels die op 4 november werden waargenomen. Deze waarneming viel samen met de waarnemingen van kraanvogels door het hele land. Zelfs langs de kust werden ze gemeld. Een andere topper betreft de waarneming van een grauwe kiekendief tussen Zoelmond en Ravenswaaij. Voor zover ons bekend is het jaren geleden dat deze soort rond Culemborg werd waargenomen. Een Europese kanarie langs de trektelpost was de tweede waarneming voor Culemborg. Tenslotte was de melding van een visarend in de eerste helft van november zeer de moeite waard.

We bedanken alle waarnemers voor het inleveren van de kaartjes.

Soort	Plaats	Aantal	Datum	Waarnemer
Ooievaar	Voorkoop	2	21-09	AK
	N320	1	10-11	GM
Kraanvogel	Beusichemse Dijk	22	04-11	AMR
Buizerd	Terweyde	19	15-10	PvV
	Sportveld	6	14-10	AR
Sperwer	Beusichem	1	01-11	AMR
	KWC	1	01-11	AR
	Lekdijk	1	04-11	AR
Smelleken	PPB	1	22-09	AJHR
Bruine kiekendief	Pontveer	1	23-09	LvdK
	Redichemse Waard	1	03-09	PvV
	Telpost	1	24-09	PvV+RP
Grauwe kiekendief	Ravenswaaij	1	23-09	JA
Visarend	Uiterwaard	2	begin nov.	Diversen
Boomvalk	PPB	1	22-09	AJHR
Bosuil	Zoelmond	1	22-09	JA
	Rondeel	1	04-11	AR
Steenuil	Uiterwaard	3	04-11	AMR
	Uiterwaard	3	nov.	AR
Visdief	Redichemse Waard	2	03-09	PvV
	Telpost	2	05-09	PvV
Wulp	Telpost	7	20-10	AMR
Witgatje	Redichemse Waard	2	03-09	PvV
Kemphaan	Weidsteeg	1	05-09	PvV
Zwarte ruiter	Weidsteeg	1	05-09	PvV
Bonte strandloper	Telpost	2	24-09	PvV+RP
	Telpost	10	08-10	PvV
Krombekstrandloper	Weidsteeg	2	05-09	PvV
	Weidsteeg	2	04-09	PvV
Ijsvogel	Lange Dreef	1	20-10	AMR
Gierzwaluw	Vliegerweg	15	22-08	L+NvdK
Gele kwikstaart	Telpost	1	24-09	PvV+RP+AR
Grote gele kwikstaart	Telpost	2	08-10	PvV
	Telpost	2	24-09	PvV+RP+AR
Boomleeuwerik	Telpost	1	24-09	PvV+RP+AR
Zwarte mees	Berkeboom	2	13-10	AR
Europese kanarie	Telpost	1	08-10	PvV

De initialen staan voor:

PvV = Paul van Veen
 RP = Ruud Post
 AR = Arjan Reesink

JA = Joke Altenburg
 L+NvdK = Leo + Nel van der Kooij
 AJHR = A.J.H. Reesink

AMR = A.M. Reesink
 GM = Gerrie Monfils
 AK = Adrie Kievit

HELP>>>>>>>>

Traditie is het geworden in december een kerstbakje te maken, ook nu willen we met de jeugd dit in ere houden.

23 december gaan we er mee aan de gang, om de kosten te drukken wil ik u vragen materiaal wat u te veel heeft aan ons af te staan. Het gaat om kerstgroen, hulsttakjes, denneappels, gedroogde paddestoelen, allerhande mandjes of bakjes, gekleurd hout, steek schuim niet te vergeten, kortom alles wat aardig staat in een bakje.

Omdat we willen proberen het zo natuurlijk mogelijk te houden liever geen kerstboomversiering en goud- of zilverkleurige slingers.

Naast het maken van kerststukjes maken we ook een kerstkaart en/of menukaartjes, daar kunnen we ook nog voor gebruiken: kantjes en bandjes, stickertjes en plaatjes, oude kaarten om uit te knippen, stukjes stevig papier om de kaartjes van te maken, kortom u weet zelf wel wat er bij nodig kan zijn.

U kunt het afleveren tijdens open uren in de Ketelvink, maar liever heb ik dat u even belt dan haal ik het bij u af of maken we een andere afspraak.

Gerrie Monfils,
tel./fax: 0347377638.

GEZOCHT

1994 loopt ten einde en een nieuw jaar staat voor de deur. 1995, een bijzonder jaar. 1995 is gekozen als het jaar van de natuurbescherming. Veel extra aandacht voor de natuur wat onder uw aandacht komt via de mediawereld.

Ook de N.V.W.C. gaat meedoen. Niet alleen omdat het het jaar van de natuurbescherming is, maar meer om het feit te gedenken dat we in 1995 20 jaar bestaan. De knotwilgwerkgroep zelfs al 25 jaar. U zult dit gaan merken via konvo's die cursussen, expositie, gezellige oei, bijna verklapt, natuurm.....!? aankondigen.

Het eerste evenement wat zich in het licht van het feestjaar aankondigt is de ondersteboven week. De week zal gehouden worden tussen Kerst en Oud-en-Nieuw. U bent allen welkom.

We starten op woensdag 28 december om 9 uur 's morgens, ieder meldt zich aan de bar en krijgt zijn opdracht plus het benodigde materiaal. Dat kan zijn: Sopdoek voor het afnemen van de stoelen, schoonfris voor het opruimen van de stoelbekleding, stofdoek voor het afnemen van de planken, bezem voor het aanvegen van het gebouw, kwast en verf voor wat schilderwerk, kortom voor u allen is er wel wat te doen.

Het is de bedoeling dat we alles even een goede beurt geven, op alle uren van de dag kunnen we hulp gebruiken. U begrijpt dat we niet tegelijk kunnen verven en vegen, graag even een berichtje wanneer u kunt, kinderen kunnen meegenomen worden. Voor wie niet kan of wil bukken, e.d. er moet ook iemand zijn voor koffie of een boodschap. Graag willen we alles klaren in drie dagen: woensdag 28 december, donderdag 29 december en vrijdag 30 december.

Lukt het niet dan moeten we in de eerste week van 1995 verder.

Gerrie Monfils.
tel./fax: 0347377638

EXCURSIE- EN AKTIVITEITENPROGRAMMA

**** INDIEN NIET VERMELD, DAN VERTREKKEN ALLE EXCURSIES VANAF "DE KETELVINK" ****

datum	tijd	aard van de activiteit
maandag 19 december 1994	20.00 uur	Algemene maandelijkse vergadering
vrijdag 23 december 1994	19.00-20.00 uur	Jongere jeugdavond
X vrijdag 6 januari 1995	vanaf 19.30 uur	Nieuwjaarsbijeenkomst
X zaterdag 7 januari 1995	09.00-13.00 uur	Knotwilgen snoeien o.l.v. Knotwerkgroep
maandag 9 januari 1995	20.00 uur	Bijeenkomst Werkgroep Natuurfotografie
vrijdag 13 januari 1995	19.30-21.00 uur	Oudere jeugdavond
X zaterdag 14 januari 1995	a) 09.00-12.00 uur b)	Tuinwerkzaamheden Aktiviteiten Nestkastenwerkgroep
o maandag 16 januari 1995	20.00 uur	Algemene maandelijkse vergadering
woensdag 18 januari 1995		UITERSTE INLEVERDATUM KOPY HAK-AL FEBRUARI '95
vrijdag 20 januari 1995	19.00-20.00 uur	Jongere jeugdavond
zaterdag 21 januari 1995	08.00 uur	Zoogdiereninventarisatie door Zoogdierenwerkgroep
X vrijdag 27 januari 1995	20.00 uur	Dia-avond over N.W.-Afrika door Leo v.d. Bergh
X zaterdag 28 januari 1995	a) 10.00 uur b) 09.00-13.00 uur	Stootvogeltelling o.l.v. Vogelwerkgroep Knotwilgen snoeien o.l.v. Knotwerkgroep
vrijdag 3 februari 1995	19.00-20.00 uur	Jongere jeugdavond
zaterdag 4 februari 1995	08.00 uur	Gehele dagexcursie ganzen kijken in N.W.-Overijssel óf Zeeland o.l.v. Vogelwerkgroep
woensdag 6 februari 1995	20.00 uur	Bijeenkomst Werkgroep Natuurfotografie
vrijdag 10 februari 1995	19.30-21.00 uur	Oudere jeugdavond
zaterdag 11 februari 1995	a) 07.30 uur b) 09.00-12.00 uur	Zoogdiereninventarisatie door Zoogdierenwerkgroep Tuinwerkzaamheden
X maandag 13 februari 1995	19.30 uur	JAARVERGADERING
vrijdag 17 februari 1995	19.00-20.00 uur	Jongere jeugdavond
zaterdag 18 februari 1995		Aktiviteiten Nestkastenwerkgroep
maandag 20 februari 1995	20.00 uur	Algemene maandelijkse vergadering

Beste knotters,

Dus kom allen naar de Beusichemse Dijk ter hoogte van het Rondeel.

Voor de houtliefhebbers is er zeker een portie hout weg te slepen, het overige hout wordt ter plekke verbrand.

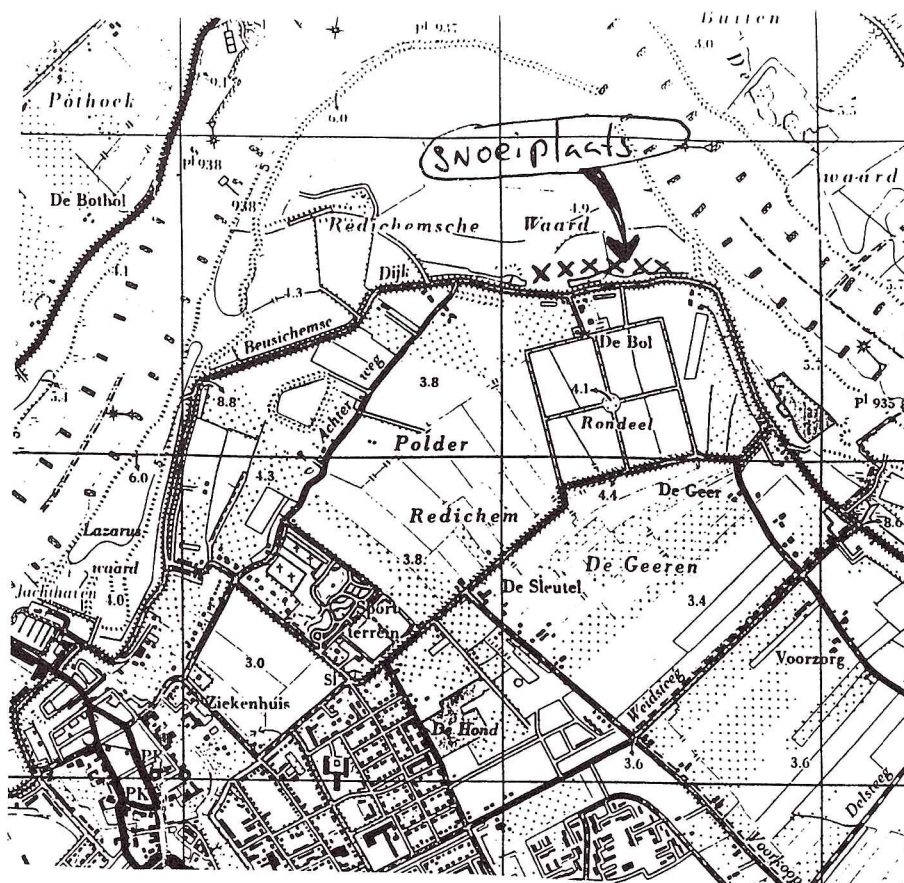
De snoeiplaats is te bereiken door aan het einde van de Weidsteeg of Lange Dreef de dijk linksaf te volgen (enkele honderden meters), zie overzichtskaartje.

Voor het gereedschap, koffie e.d.
(verzorgd door de familie Bezuyen)
wordt gezorgd. A.u.b. zelf drinkge-
rei verzorgen.

Twijfelt u of gezien het weer de
snoeidag doorgang vindt, belt u
dan tussen 07.30 en 08.00 uur met
Harry v.d. Warenburg, tel. 14358.

Tussen 08.00 en 08.30 uur kunt u ook nog informeren bij de Ketel-vink.

Dus zaterdag 7 januari aanstaande bent u van harte welkom vanaf 09.00 uur. Einde werkdag ongeveer 15.00 uur.

zaterdag 28 januari 1995

zaterdag 25 februari 1995

Harry v.d. Warenburg

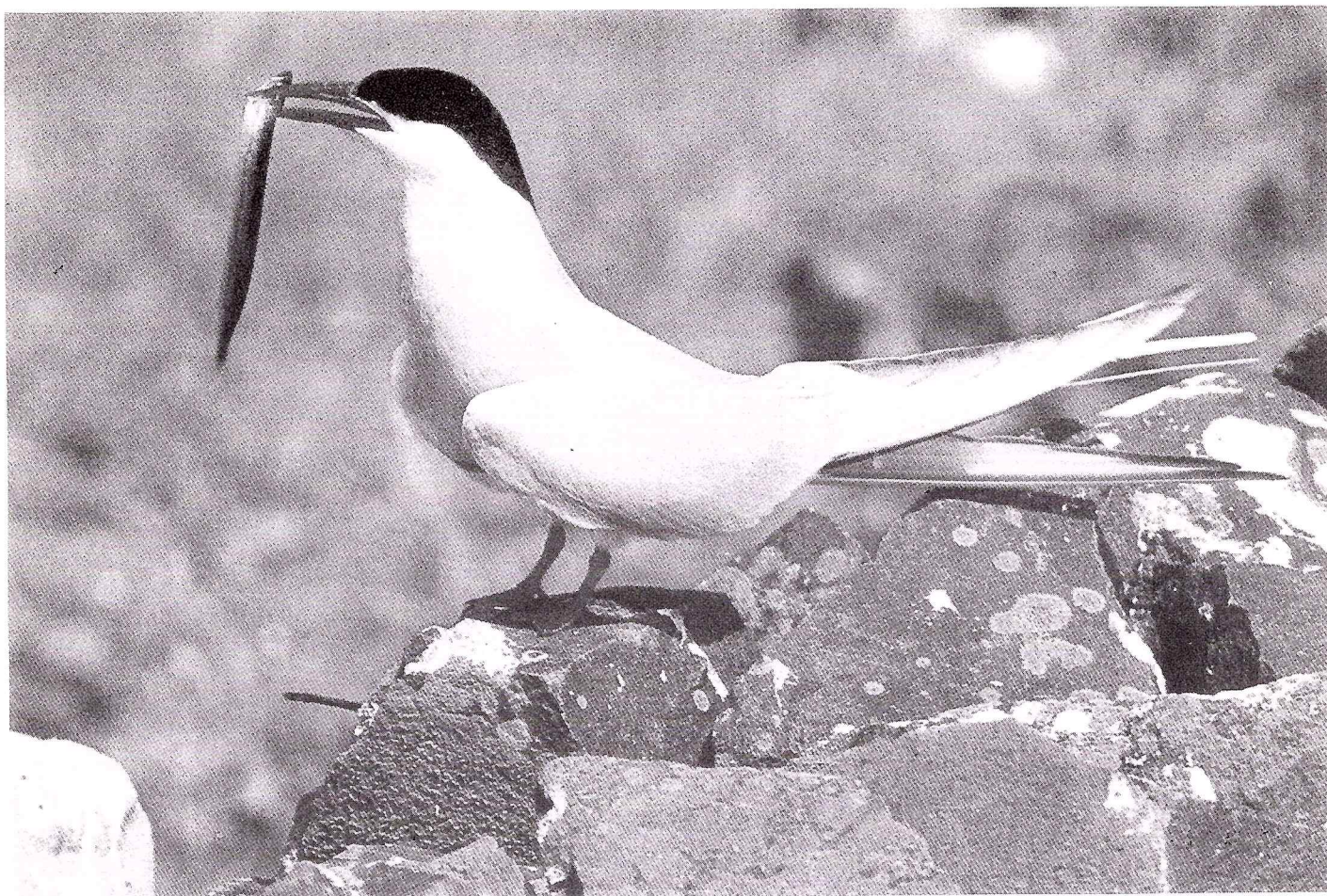
- tel.: 03450-14358

- tel.: 03450-16575.

Postadres: Postbus 381, 4100 AJ Culemborg

Clubgebouw: "De Ketelvink", Middelcoopstraat 1a, Culemborg

Postbankrek.: 34.33.351 t.n.v. F.H. Waroux, rek. Natuur- en Vogelwacht Culemborg

Noordse Stern

Foto: Wim Smeets

De veertiendaagse Vogelkalender 1995 in kleur is zonder twijfel weer de meest gewilde vogelkalender. Deze kalender is reeds jarenlang een enorm succes. Aan de vijftientig kleurenplaten voor 1995 is weer bijzonder veel zorg besteed en reeds bij vele vogelliefhebbers in Nederland en België is het traditie geworden via deze vogelkalender op de hoogte te blijven van de prestaties van onze vogelfotografen. De kalender is overzichtelijk ingedeeld voor perioden van veertien dagen. Verscheidene organisaties imiteren ons concept met maandkalenders. Let dus op dat u de originele Vogeljaarkalender in handen krijgt. Bovendien betalen wij voor u de verzendkosten. Onze veertiendaagse vogelkalender heeft in Nederland zelfs de vierde plaats veroverd bij de verkiezing van de beste kalender in Nederland. De bruikbaarheid is dan ook optimaal. Een handig formaat (22 x 30 cm), een goed leesbaar kalendarium, een prachtige layout, interessante teksten en een keurig vogelboekje dat men er aan het eind van het jaar aan overhoudt. De opnamen voor de kalender 1995 zijn gemaakt door J.M. Baks, Karel Beylevelt, Frits van Daalen, Harry Fiolet, Paul van Gaalen, Hans Gebuis, Frits Houtkamp, Arie de Knijff, Jos Korenromp, Erwin van Laar, Rob van Leerdam, Flip de Nooyer, René van Rossum, Wim Smeets, Henk Tromp, Jan E.D. Visser, Leo Vogelenzang en Gertjan de Zoete. De originele teksten bij de foto's zijn geschreven door Rob Kole en Jaap Taapken en de Franstalige versie is geschreven door Roger Arnhem. Een steeds groter aantal liefhebbers verzamelt de kalenders, om daarna enkele jaargangen te zamen te laten inbinden. De volgende vijftientig vogelsoorten zijn dit jaar opgenomen: Noordse Stern, Wulp, Grote Trap, Rietgors, Matkop, Roodborst, Spreeuw, Appelvink, Gele Kwikstaart, Spotvogel, Bijeneter, Zomertortel (Tortelduif), Oeverwaluw, Koekoek, Witgesterde Blauwborst, Hop, Witte Kwikstaart, Morinelplevier, Bonte Strandloper, Goudhaantje, Kauw, Steenloper, Ross' Meeuw, Haakbek, Scholekster.

De kalender bevat dertien bladen, aan beide zijden bedrukt in vierkleurenoffset en een schutblad. Kalenderindeling: twee weken per blad met duidelijk leesbare cijfers, formaat 22 x 30 cm staand. Met de uitgave van deze traditionele vogelkalender beoogt de Stichting Het Vogeljaar in de eerste plaats de kennis van en de interesse voor de bij ons voorkomende vogelsoorten te bevorderen, en tegelijkertijd de vogelfotografie te stimuleren en meer bekendheid te geven. Het wordt ten zeerste op prijs gesteld indien redacties van dag-, week- en maandbladen, zowel als besturen van aanverwante organisaties, bekendheid zouden willen geven aan deze unieke vogelkalender door middel van bespreking in dagbladen, tijdschriften, mededelingenbladen en circulaire.

Bij afname van grote aantallen wordt reductie verleend.

U kunt de Nederlandse uitgave van de Vogelkalender 1995 bestellen door overschrijving van f 15,- op postrekening 4325 ten name van de penningmeester van het Kalenderfonds, Boterbloemstraat 20, 5321 RR Hedel, Nederland, 04199-1967.

U ontvangt dan de kalender tijdig franco thuis. De Franstalige uitvoering van de Vogelkalender 1995 kunt u bestellen door het zelfde bedrag te storten op bovengenoemd gironummer met vermelding van 'Franstalige kalender'. Bestellingen in België door overmaking van Bfr. 320 op postrekening 000-0296530-01 ten name van het Koninklijk Belgisch Verbond voor de Bescherming van de Vogels, Veeweidestraat 43, B-1070 Brussel. U kunt nu uw Franse relaties met deze kalender verblijden en hierdoor de interesse voor de vogels tot in Franstalige gebieden verspreiden.

Stichting Het Vogeljaar, Boterbloemstraat 20, 5321 RR Hedel, 04199-1967.